

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

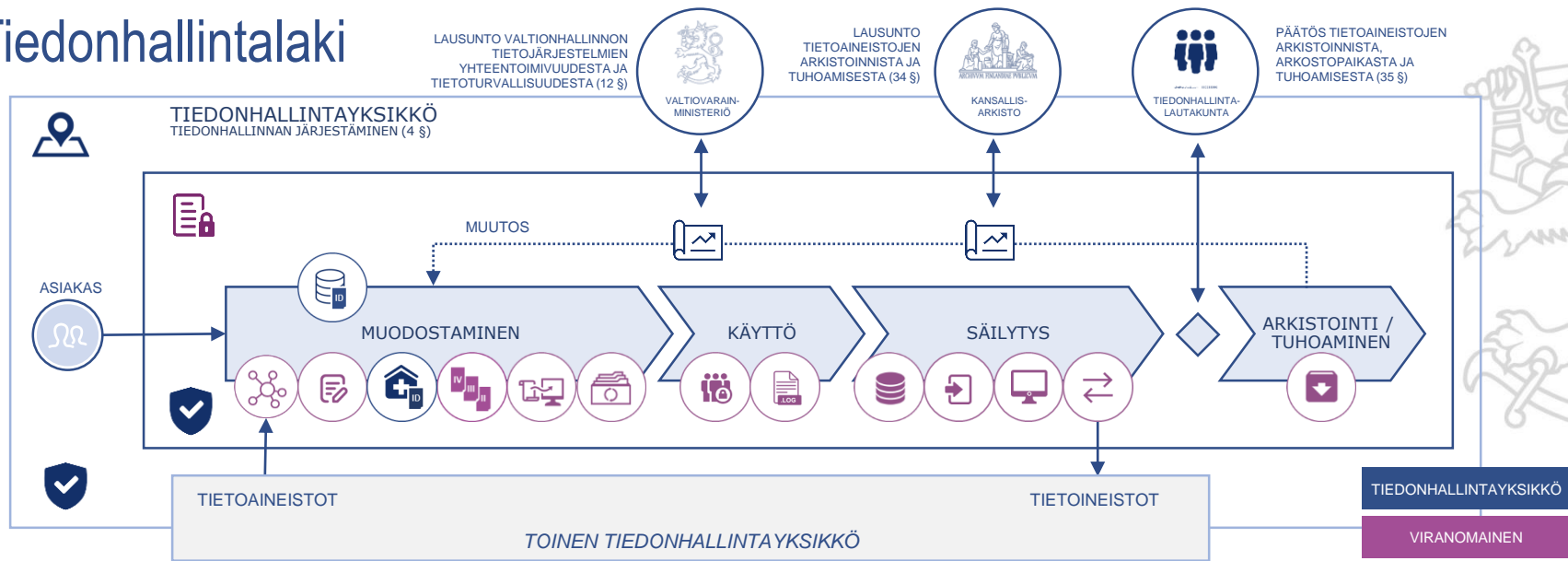
Tiedonhallintalakiehdotus – keskeisiä muutoksia

14.9.2018

Tomi Voutilainen / valtiovarainministeriö

Tiedonhallintalaki

TIETOAINETOJEN JA TIETOJÄRJESTELMIEN TIETOTURVALLISUUDEN VARMISTAMINEN TOIMENPITEIDEN RIITTÄVYYDEN ARVIOINTI (13 JA 14 §)

TOIMINTAYMPÄRISTÖN TIETOTURVALLISUUDEN TILAN SEURANTA (14 §)

TIETOAINETOJEN TURVALLISUUDEN VARMISTAMINEN (16 §)

ENSISIJAJAISESTI MUIDEN VIRANOMAISTEN KERÄÄMÄN TIEDON HYÖDYNTÄMINEN (28 §)

ASIAKIRJOJEN REKISTERÖINTI (24 §)

ASIAN YKSILÖINTI JA ASIAREKISTERIN YLLÄPITO (23 JA 25 §)

PALVELUTOIMINNASSA SYNTYVIEN TIETOAINETOJEN HALLINTA (26 §)

ASIAKIRJOJEN TURVALLISUUSLUOKITTELU (5 LUKU)

TIETOAINETOJEN DIGITOINTI (27 §)

TIETOAINETOJEN SÄILYTYS- JA ARKISTOINTITARPEEN MÄÄRITTÄMINEN (32 JA 33 §)

KÄYTTÖOIKEUKSIEN HALLINTA (17 §)

LOKITIETOJEN KERÄÄMINEN TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖSTÄ JA TIEDON LUOVUTTAMISESTA (18 §)

TIETOAINETOJEN SÄILYTTÄMINEN SÄHKÖISESSÄ MUODOSSA (27 §)

TIEDON LUOVUTTAMINEN TEKNISEN RAJAPINNAN AVULLA (29 JA 31 §)

KATSELUYHTEYDEN AVAAMINEN (30 §)

TIEDONSIIRTO SALATTUA JA SUOJATTUA YHTEYTTÄ KÄYTTÄMÄLLÄ (15 §)

TIETOAINETOJEN ARKISTOINTI JA ARKISTON HALLINTA (36 §)

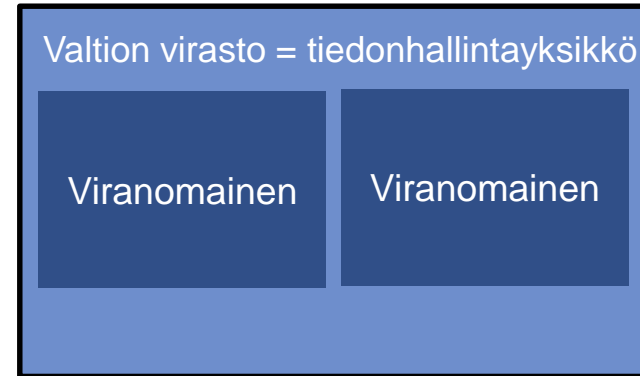

TIEDONHALLINTAA KOSKEVAN KUVAUKSEN YLLÄPITO – TIEDONHALLINTAMALLI (10 §)

TIEDONHALLINTAA KOSKEVIEN MUUTOSTEN ARVIOINTI - TIEDONHALLINNAN MUUTOSSUUNNITELMA (11 §)

Tiedonhallintayksikkö ja viranomainen

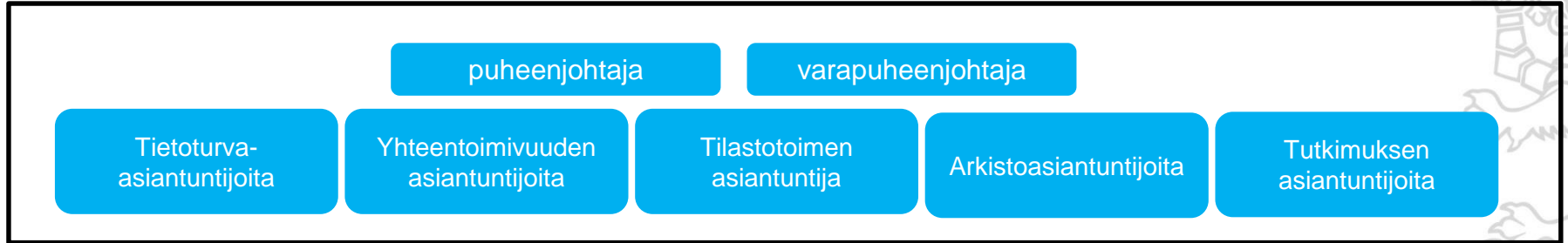
Viranomaisen erillisysperiaate säilyy toistaiseksi julkisuuslaissa ja siten myös tiedonhallintalaissa

Tiedonhallintayksikkö ja viranomainen

- Tiedonhallintayksikölle kohdistetut tehtävät ja velvollisuudet koskevat tiedonhallinnan järjestämistä.
- Viranomaiselle kohdistetut tehtävät ja velvollisuudet koskevat tiedonhallinnan toteuttamista tietoaineistoja ja niihin sisältyviä asiakirjoja käsiteltäessä, koska asiakirjojen hallinnointiin liittyvä toimivalta on julkisuuslain mukaan tiedonhallintayksikössä toimivalla viranomaisella

Tiedonhallintalautakunta

Täysistunto: Tiedonhallinnan yhtenäisten menettelyjen edistäminen
(suositusten hyväksyminen)

Valvontakokoonpano

Tiedonhallinnan elinkaaren
arviointikokoonpano

Suositusjaostoja

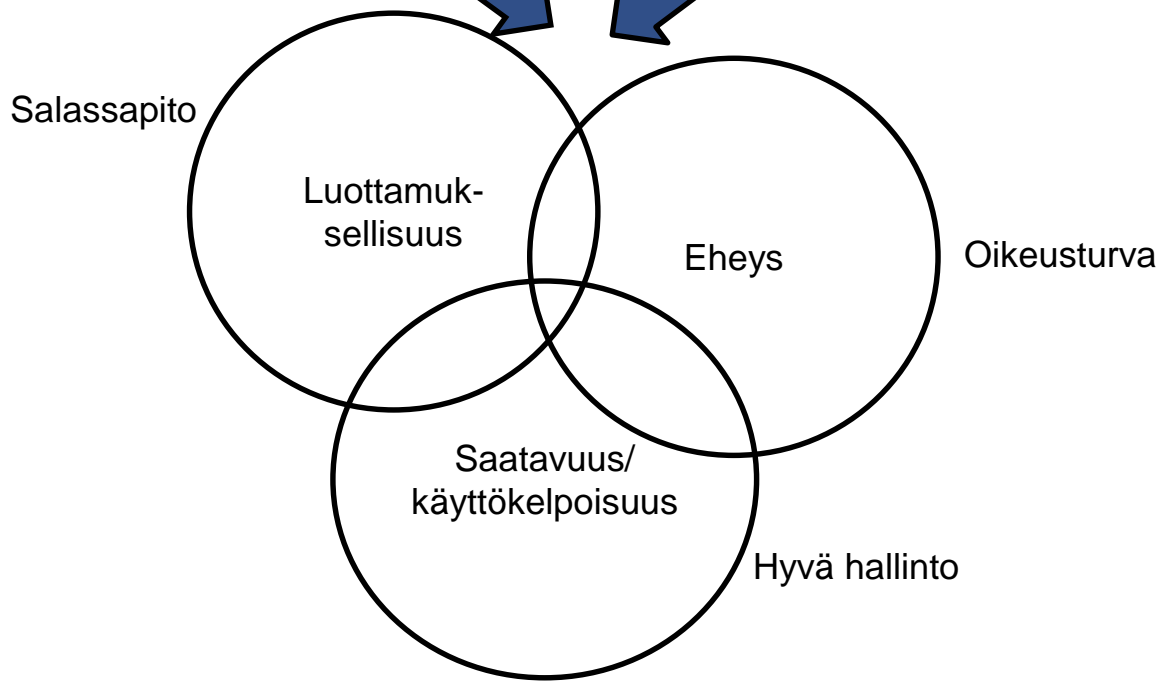

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tietoturvallisuus

Tietoturvallisuus

Tavoite tietoturvallisuuden osalta

- Tavoitteena määritellä tietoturvallisuuden toteuttamisen minimitaso, jolla turvataan viranomaisten toiminnan toteuttaminen verkottuneessa julkisessa hallinnossa yhdenmukaisin säännöksin tavanomaisissa tietojenkäsittelytilanteissa:
  - lain 4 luvussa säädettyjä tietoturvallisuutta koskevia säännöksiä sovelletaan ensisijaisesti tiedonhallintayksikköjen toimintaan.

Tietoturvallisuussäännöksiä

13 §: Henkilöstön ja palveluntuottajien luotettavuuden varmistaminen

14 §: Tietoaineistojen ja tietojärjestelmien tietoturvallisuus

15 §: Tietojen siirtäminen tietoverkossa

16 §: Tietoaineistojen turvallisuuden varmistaminen

17 §: Tietojärjestelmien käyttöoikeuksien hallinta

18 §: Lokitietojen kerääminen

5 luku §: Turvallisuusluokittelu

Tietoturvallisuussäännöksiä

29 §: Tietojen luovuttaminen teknisen rajapinnan avulla viranomaisten välillä

30 §: Katseluyhteyden avaaminen tietovarantoon viranomaiselle

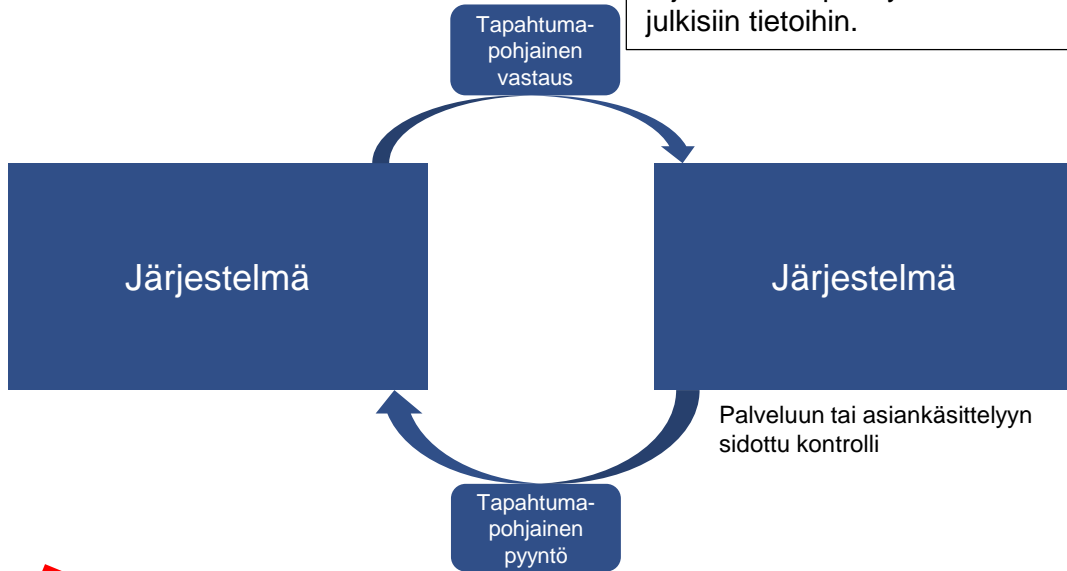
31 §: Tietoaineistojen luovuttaminen teknisen rajapinnan avulla muille kuin viranomaisille

36 §: Tietoaineistojen siirtäminen arkistoon ja arkiston hallinnointi

Tiedonsiirto viestipohjaisesti ja kontrolloidusti teknistä rajapintaa käyttäen

KHO 2015:41: Teknisen käyttöyhteyden avaaminen ... julkisten tietojen rekisteriin tarkoittaisi sitä, että ... Oy:llä olisi käytännössä rajoittamaton pääsy kaikkien .... julkisiin tietoihin.

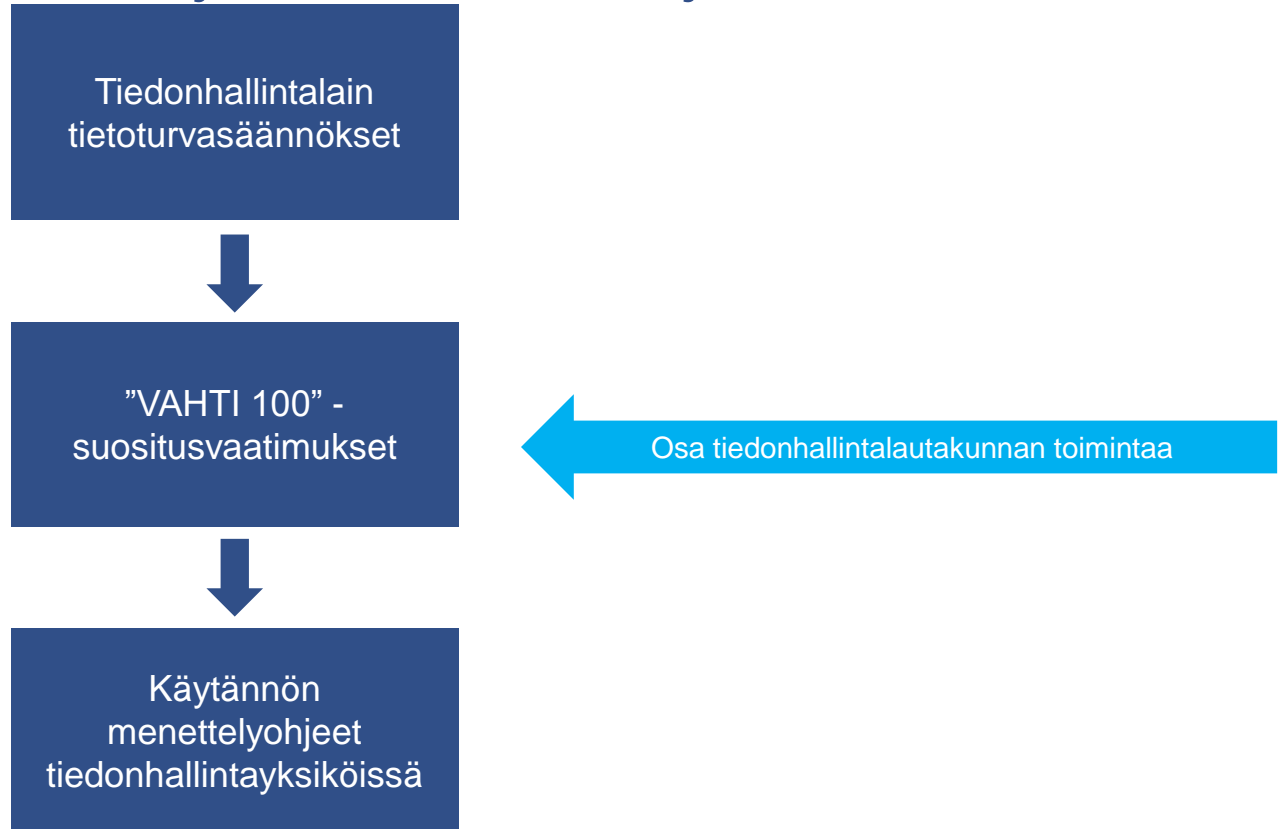
Perustuslakivaliokunta on uudemmassa käytännössään katsonut, ettei estettä ole sille, että henkilötietojen suojaan liittyvät **sääntelyn kattavuuden, täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset** voidaan joiltain osin täyttää myös yleisellä Euroopan unionin asetuksella tai kansalliseen oikeuteen sisältyvällä yleislailla (PeVL 2/2018 vp, s. 4—8, PeVL 31/2017 vp, s. 3—4, PeVL 5/2017 vp, s. 9 ja PeVL 38/2016 vp, s. 4).

~~Tekninen käyttöyhteys~~

PeVL 14/2002 vp: Tekninen käyttöyhteys mahdollistaa hyvin nopean ja laajan henkilötietojen siirron. Lakien säännösten yleensä melko suuri yleisluonteisuus voi lisäksi olla omiaan heikentämään henkilötietojen suojan toteutumista. Ongelma koskettaa useita hallinnonaloja.

Säädännäinen oikeus ja informaatio-ohjaus

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Asianhallinta

Asianhallinta ja tietoaineistojen muodostaminen

23 § Asiatunnus ja asian perusmetatiedot

- Asiatunnuksen muoto jää kunkin tiedonhallintayksikön harkintaan

24 § Rekisteröinti asiarekisteriin

- rekisteröintivelvollisuus, asiakirjan perusmetatiedot ja asiankäsitteilyn metatietojen perusteet

25 § Kuvaus asiarekisteristä

- Tiedonhallintayksiköllä on yksi asiarekisteri, joka voi hajautua useisiin tietojärjestelmiin. Hyvä tiedonhallinta edellyttää kokonaiskuvauksen ylläpitoa

26 § Tietoaineistojen hallinta palveluja tuottaessa

- Palvelujen tuottamisessa syntyvät tietoaineistot ja niissä olevat asiakirjat on pystyttävä yksilöimään

27 § Tietoaineistojen muodostaminen sähköiseen muotoon

- Lähtökohtaisesti kaikki viranomaiseen saapuneet ja viranomaisessa laaditut asiakirjat käsitellään ja hallinnoidaan sähköisessä muodossa tai muunnetaan sähköiseen muotoon

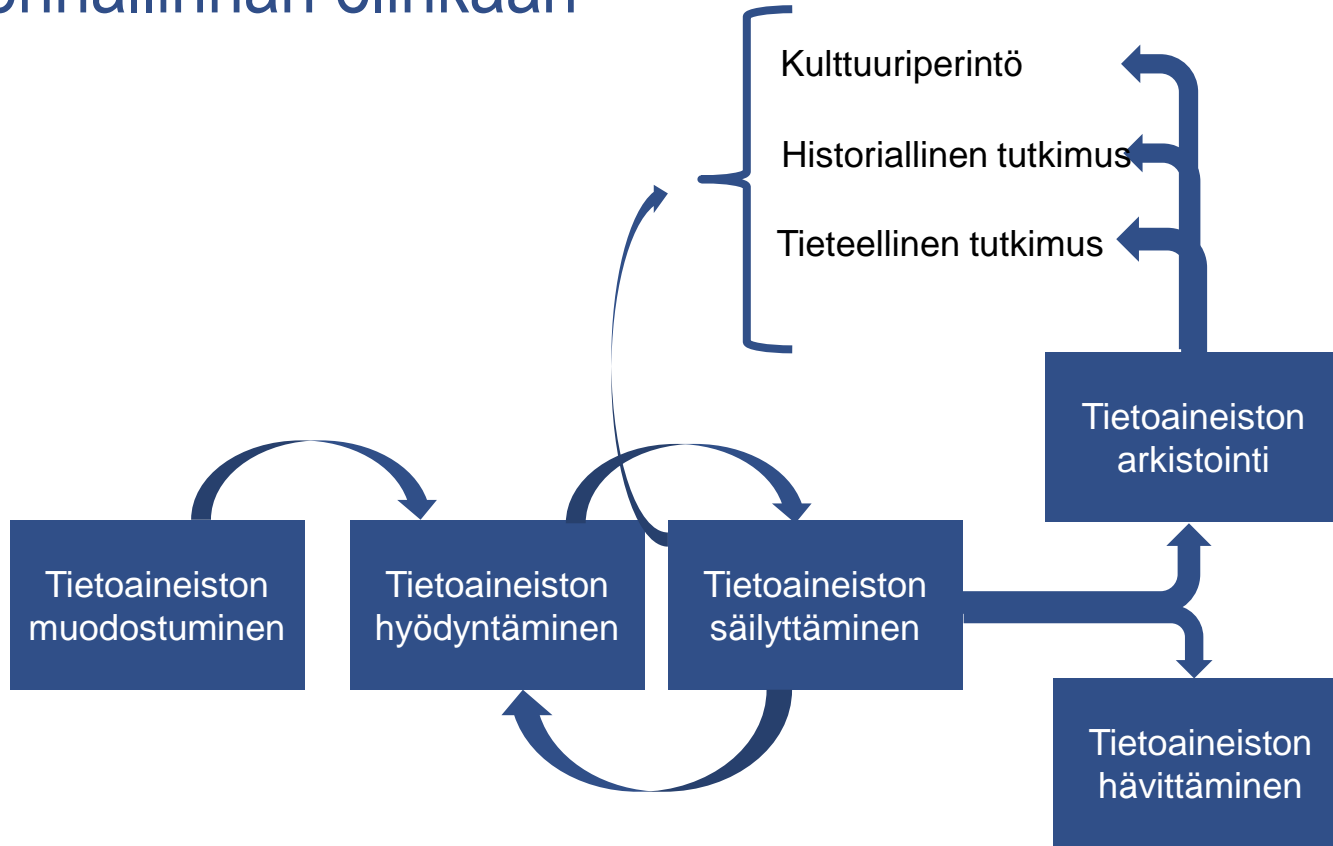

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Säilyttämistä ja arkistointia koskevat ehdotukset

Tiedonhallinnan elinkaari

Arkistointi osana tiedonhallintaa

- Arkistointiin liittyvät tehtävät tulisi jäsentää osaksi julkisen hallinnon tiedonhallintaa.
- Tiedonhallintalaki muodostaa tiedonhallinnan elinkaaren, jossa on mukana myös arkistointi ja siihen liittyvät vaatimukset
- Arkistoinnin tarkoituksena on kansallisten tietoaaineistojen kulttuuriperinnön säilyttäminen sekä tieteellisen ja historiallisen tutkimuksen mahdollistaminen.
  - Arkistoitavien tietoaaineistojen osalta on arvioitava arkistointikäyttötarkoituksen lisäksi sen vaikutukset yksityiselämän suojaan sekä kunkin toimijan voimavarat hoitaa arkistointia.
  - Pelkkä tietoaaineistojen helppo arkistointi sähköisessä muodossa ei muodosta perustetta arkistoida kaikkia tietoaaineistoja.
- Tiedonhallintalaissa ehdotetaan säädettäväksi arkistoinnin perusteista.
- Tiedonhallintalaki koskee julkisen hallinnon tietoaaineistojen arkistointia.
- Yksityisarkistoja koskevaa sääntelyä ei ehdoteta muutettavaksi, mutta säännökset siirrettäisiin Kansallisarkistosta annettuun laki ja säännöksiin käsitteistä päivitettäisiin vastaamaan tiedonhallintalain ja tietosuoja-asetuksen käsitteitä.

Kansallisarkiston tehtävät

Uudistettavan sääntelyn vaikutukset tehtävien hoitamiseen

- Kansallisarkistosta annetun lain mukaiset Kansallisarkiston tehtävät (sisältöön ei ehdoteta muutoksia)

varmistaa kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvien viranomaisten asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen säilyminen

toimii viranomaisten asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen pysyvän säilyttämisen sekä arkistotoimen asiantuntijaviranomaisena

edistää pysyvästi säilytettävien asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen saatavuutta, käyttöä ja niihin perustuvaa tutkimusta

edistää kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvien yksityisten asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen säilymistä, hankkii näitä aineistoja pysyvään säilytykseen sekä osallistuu yksityisen arkistotoiminnan kehittämiseen yhteistyössä yksityisen arkistotoiminnan harjoittajien kanssa

toimia asiantuntijana viranomaisten heraldisissa kysymyksissä ja edistää heraldista kulttuuria

Tiedonhallintalaki: lausunto tiedonhallinnan muutossuunnitelmien arkistointia koskevista osista

Tiedonhallintalaki: esitys arkistoitavista tietoineistoista tiedonhallintalautakunnalle

Kansallisarkisto voi antaa ohjeita arkistoista ja niissä säilytettävien aineistojen käsittelystä. Erillistä säännöstä ohjeiden antamisesta ei voida säätää → nykyään yleinen kielto säätää valtuudesta antaa ohjeita (PeVM 5/2013 vp , s.3/II, PeVL 30/2005 vp , s. 6/II, PeVL 20/2004 vp , s. 4/I, PeVL 17/2004 vp , s. 4/I, PeVL 6/2003 vp , s. 4/I)

Tiedonhallintalaki: Kansallinen arkistoitujen tietoineistojen metatietopalvelu

Yksityisarkistoja koskevat säännökset siirretään kumottavasta arkistolaista sellaisenaan Kansallisarkistosta annettuun lakiin

Ei muutoksia

Arkistoinnin määrittäminen ja päättäminen sekä hallinnointi

Määrittää säilytysajat

Tiedonhallintayksikkö

Lausuntopyyntö tiedonhallinnan muutossuunnitelmaan sisältyvistä arkistointia koskevista asioista

Kansallisarkisto

Esitys arkistoitavista tietoaaineistoista

Tiedonhallintalautakunta

Hakemisto arkistoitavista tietoaaineistoista

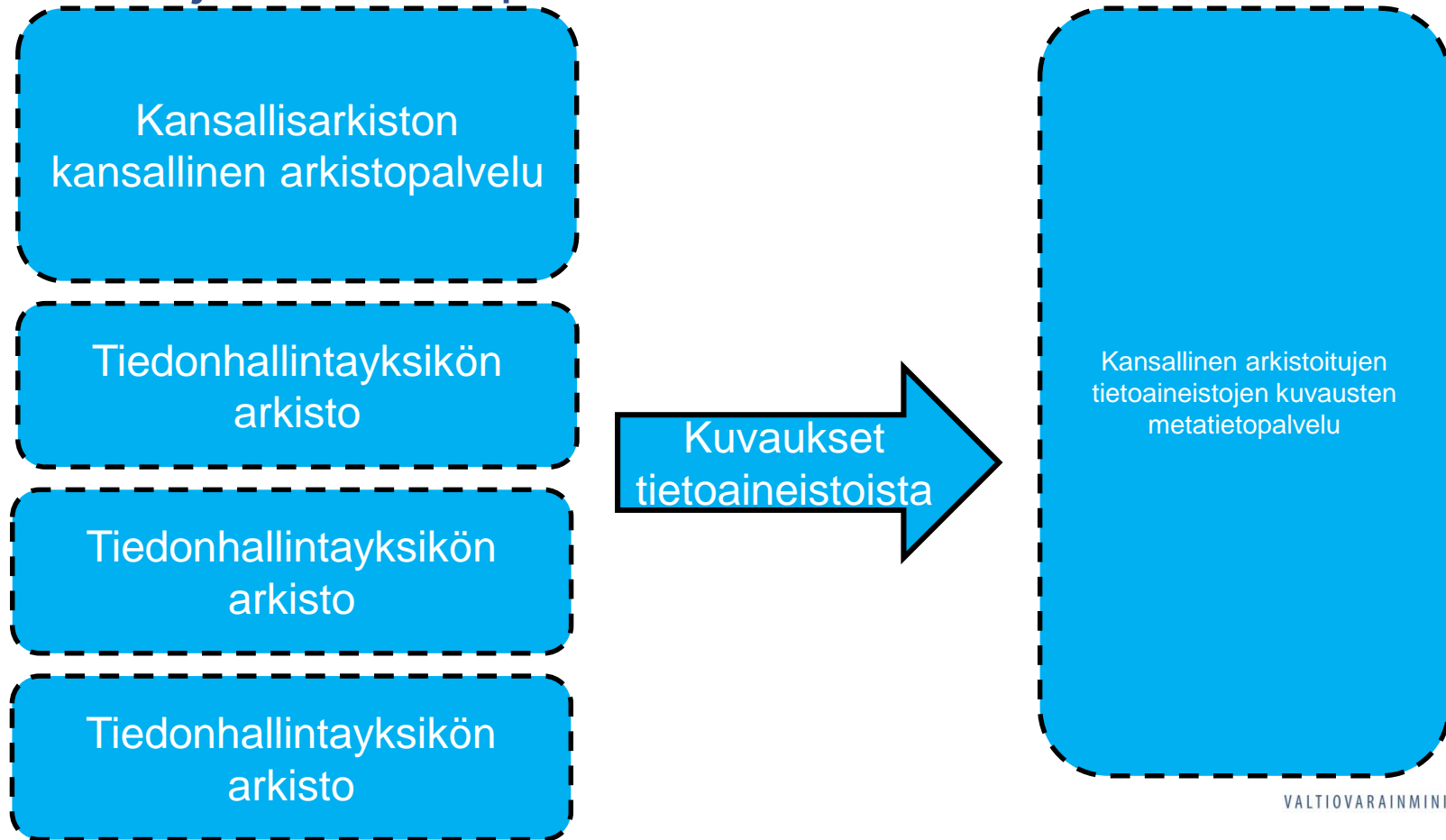
Lausunto:

- Arkistointi vastaa th-lautakunnan päätöksiä tai
- Arkistointia koskevaa suunnitelmaa on muutettava tai
- Arkistoitavista tiedoista tarvitaan th-lautakunnan päätös

Päätös

Arkistoitujen tietoaaineistojen metatietopalvelu

Arkistot ja metatietopalvelu

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tomi Voutilainen

Neuvotteleva virkamies

Lisätieto: etunimi.sukunimi@vm.fi

www.vm.fi

